

Parlar i dir

Un verb com és ara *recordar-se*, que demana un complement d'objecte introduït per la preposició *de*, admet totes les possibilitats quant a la categoria gramatical d'aquest complement: amb un comportament regular i perfecte. Efectivament, el complement de *recordar-se* se pot ésser un grup nominal o pronominal, un infinitiu i una oració subordinada: *En recordo del lloc*, *En recordo de tu*, *En recordo de fer-ho*, *En recordo que es va espaijar*. Quan el complement és un infinitiu es manté la preposició *de*, però quan és representat per tota una oració subordinada introduïda per la conjunció *que*, aquest element d'enllaç comporta l'abdicació de la preposició. En tots els casos, el complement és reduïble al pronom *en*. Així, *M'en recordo* pot representar qualsevol de les quatre oracions subanys indicades.

Però precisament perquè admet totes les possibilitats, *recordar-se* no es pot presentar com un verb paradigmàtic, és a dir, com a model dels altres verbs amb què és sovint agrupat pel fet de demanar un complement d'objecte introduït per la preposició *de*, com és ara *saber*, *adonar-se*, *riure's*, *abstenir-se* o *parlar*. Dit d'una altra manera, no sembla pas adequat d'atribuir a un verb com és ara *parlar* —que és el que avui volem fer objecte del nostre comentari— totes les possibilitats que té, per exemple, *recordar-se*, encara que hom els agrupi en la mateixa llista quan és qüestió de complements d'objecte introduïts per una preposició.

Al nostre entendre, el verb *parlar* no admet com a complement gairebé sinó un

grup nominal o pronominal: *Sempre parlen de política*, *No van parlar d'aquesta qüestió*, *Avid es parla de mi*. Es cert que diem també *Parlen d'anar a buscar bolets*, *Parlen de comprar un pis*, però en aquests casos el verb *parlar* és usat amb un significat especialitzat, equivalent, més o menys a «tenir la intenció de» o «considerar la possibilitat de». Com a resposta a la pregunta *De què parlaveu?*, és a dir, «Quin era el vostre tema de conversa?», ràpidament recorrem al infinitiu, que podria induir a creure en la intenció de fer una cosa, sinó a un substantiu, encara que calgués utilitzar una perifrasi nominal, integrant un infinitiu, en aquells casos en què el llenguatge no ens fornis el substantiu adequat: *Parlen de bolets*, *de les peripècies d'anar a buscar bolets*, *dels problemes de viure a Barcelona*, *dels avantatges de tenir cotxe*. I si el complement que sembla exigir el verb *parlar* ha d'ésser tota una oració, la solució més usual consisteix a canviar aquest verb per un altre, normalment *dir*. Es ben normal de respondre a la pregunta *De què parlaveu?* dient *Déiem que la situació no és gaire favorable* o *M'explicava que es va barallar amb uns veïns*. Algun cop llegim, és veritat, frases com «L'orador va parlar que hi havia moltes dificultats», però creiem que obereixen a un desenvolupament teòric de les possibilitats del verb *parlar* seguint l'esquema de les d'altres verbs —per exemple, *recordar-se*. Nosaltres diríem sense vacillar: *L'orador va parlar de la situació i, va dir, que hi havia moltes dificultats*.

Albert Jané